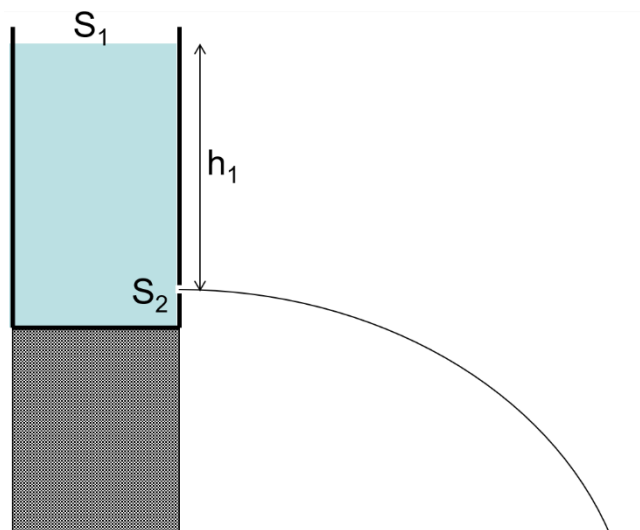

Laboratórne cvičenie č. 4

- Dátum:** 10. 10. 2022
- Spolupracovníci:** Lichvárová Alexandra, Mňahončák Tomáš Ondrej Patrik, Sedlák Adam, Urban Jakub, Vysočanová Dominika
- Názov:** Určenie výtokovej rýchlosti vody
- Úlohy:** Určte výtokovú rýchlosť pomocou Bernoulliho rovnice a rovnice kontinuity
- Pomôcky:** Nádoba s postranným otvorom, posuvné meradlo, dĺžkové meradlo, podstavec, miska na zachytávanie vody
- Teória:** Bernoulliho rovnica: Zákon zachovania mechanickej energie prúdiacej ideálnej kvapaliny vo vodorovnej trubici.
$$v_1 = \sqrt{2gh_1}$$
- Rovnica kontinuity: Zmenšenie obsahu prierezu potrubia má za následok zväčšenie rýchlosti prúdenia tekutiny.
$$v_2 = \frac{S_1 \cdot v_0}{S_2}$$

$$v_0 = \frac{x}{t}$$
- Schéma zapojenia:** S_1 – plocha širšieho prierezu
 S_2 – plocha otvoru
 h_1 – hĺbka otvoru

- Postup:**
1. Odmeriame veličiny, ktoré sa počas merania meniť nebudú t.j. d_1 , d_2
 2. Vodu nalejeme do výšky h_1 , necháme ju vytekať za čas t , určíme pokles hladiny x za čas t a vypočítame rýchlosť v_0
 3. Meranie opakujeme pre tri rôzne výšky h_1
 4. Údaje zapíšeme do tabuľky, vypočítame výtokové rýchlosti

Tabuľka:

Bernoulliho rovnica		Rovnica kontinuity								
P. Č	h_1 [cm]	v_1 v_2 [m*s ⁻¹]	d_1 [cm]	S_1 [cm ²]	d_2 [cm]	S_2 [cm ²]	t [s]	x [cm]	v_0 [m*s ⁻¹]	v_1 v_2 [m*s ⁻¹]
1.	23,5	2,17	7	49	0,5	0,196	4	3	$7,5 \cdot 10^{-3}$	1,87
2.	20,5	2,02	7	49	0,5	0,196	5,5	4	$7,27 \cdot 10^{-3}$	1,82
3.	16,5	1,82	7	49	0,5	0,196	12	7	$5,83 \cdot 10^{-3}$	1,46

Výsledky:

	Bernoulliho rovnica	Rovnica kontinuity
Zápis	$h = 0,235 \text{ m}$ $g = 10 \text{ ms}^{-2}$	$S_1 = 4,9 \cdot 10^{-3} \text{ m}^2$ $S_2 = 1,96 \cdot 10^{-5} \text{ m}^2$ $v_0 = 7,5 \cdot 10^{-3} \text{ m} \cdot \text{s}^{-1}$
Použitý vzťah	$v_1 = \sqrt{2gh_1}$	$v_2 = \frac{S_1 \cdot v_0}{S_2}$
Výsledok	2,17 ms ⁻¹	1,87 ms ⁻¹

Záver: V tomto laboratórnom cvičení sme zistovali výtokovú rýchlosť, ktorú sme vypočítali pomocou Bernoulliho rovnice a rovnice kontinuity. Zistili sme, že keď hladina kvapaliny v nádobe postupne klesala, tak výtoková rýchlosť sa zmenšila.

Vypočítané rýchlosti (v_1, v_2) neboli úplne totožné. Vyskytli sa medzi nimi rozdiely. Rozdiel pri meraní

1. 0,3 s
2. 0,2 s
3. 0,36 s

Nepresnosti, ktoré mohli byť spôsobené chybou pri odčítaní hodnôt, nepresnými pomôckami (nepresné meradlo/stopky), nepozornosťou či omylom nazývame chyby merania.